

Skipperens Erindringsværksted

Skipperens Erindringsværksted
Gundorflund 32
9000 Aalborg

Forord

Bladudvalg:	Gert Kristensen Morten Hansen Inger Tvorup Birgit Baltser
Bestyrelse:	
Formand:	Gert Kristensen
Næstformand:	Villy Borregaard
Kasserer:	Hardy Sørensen
Sekretær:	Per Anker Christensen
Faglig konsulent:	Kjeld Djernø
Suppleanter:	Tonnie Skov Inger Tvorup
Medlemsmøder:	Fredage i ulige uger fra kl. 10 til 12 i Altanstuen i Aktivitetscentret, Gundorflund 32. 9000 Aalborg.
Kontakt-adresse:	Gert Kristensen Tlf. 28 88 89 69 Mail : gertkristensen1@hotmail.com Villy Borregaard Tlf. 30 64 18 75 Mail : stentz-gaarde@stofanet.dk www.skippersamrådet.dk/erindringsværkstedet

Hermed første udgave af medlemsblad for Skipperens Erindringsværksted.

Bestyrelse og bladudvalg håber, at bladet må give informativ og hyggelig læsning til mange med interesse for området omkring Skipperen i Aalborg.

Skipperens Erindringsværksted blev stiftet i marts 2010 efter langt forarbejde i Skipper Samrådet. Det dækker ligesom samrådet områderne Kærby, Hobrovejs- Kornblomst- og Bejsebakke-kvarteret samt Scheelsmindekvarteret. Skippertorvet med statuen af Skipper Clement betragtes som det centrale punkt.

Med stiftelsen af Skipperens Erindringsværksted er der skabt en forening med adgang for alle, der har interesse for lokalområdets historie, hvad enten det er for at se historiske billeder, lytte eller for selv at bidrage med erindringer.

Erindringsværkstedet vil gerne motivere ældre borgere med tilknytning til området til både at fortælle og også gerne nedfælde deres erindringer, så de bevares for eftertiden. Foreningen modtager meget gerne andre historiske artikler.

Erindringsværkstedet holder medlemsmøder, hvor der bliver fortalt, lyttet og lavet værkstedsarbejde. Ligeledes er erindringsværkstedet med i lokale arrangementer for at fortælle om deres aktiviteter og medvirke til, at flere mennesker i kvarteret får glæde af de indsamlede materialer. Der arrangeres foredrag og forskellige historiske udflugter.

Området rummer megen spændende historie, som det fremgår af artiklen i dette blad, skrevet af vort kyndige bestyrelsesmedlem, lokalhistoriker Kjeld Djernø i 1995.

I kommende blade vil vi videregive erindringer fra andre medlemmer, fortælle om gadenavnes oprindelse, give orientering om kommende aktiviteter og meget andet.

God læselyst og på gensyn til arrangementer i Skipperens Erindringsværksted.

Kvarterets historie:

Indtil år 1900 sluttede de eksisterende bykort ved Kildeparken. Men Aalborgs indbyggertal var i den forudgående snes år forøget så betydeligt, at byen måtte bebygge de sidste grunde inden for sine gamle grænser, og umiddelbart efter ekspandere ud over disse.

Arealerne, der skulle blive til Hobrovejs kvarteret, startede sin forvandling fra opland til bydel ved at Aalborg, Hjørring og Thisted amter i fællesskab lod opføre en tvangsarbejdsanstalt ude på Vestermarken, hvor Sygehus Syds parkeringshus nu er placeret. Man ønskede at have en institution af den art liggende på passende afstand af selve byen.

Det skete i 1895, og den var bortset fra nogle få landejendomme, det første der blev bygget syd for Skovbakken og Kilden.

Bryggeriet
Limfjorden,
der i 1889
havde opkøbt
bryggeriet
Urban (billedet)
og nu hed
Aalborg

Aktiebryggerier, flyttede i 1897 produktionen ud fra midtbyen til et nyopført bryggeri på den åbne mark med Tvangsarbejdsanstalten som nærmeste nabo.

Tæt ved Kilden blev der langs Kærvejens sydside bygget en række villaer, og Aalborg højere Pigeskole kunne i oktober 1900 indvie sin nyopførte bygning her uden for byen. Den blev senere kendt som Elisabeth Brøndsteds skole (nuv. Skipper Clement Skolen), og vejen ændrede navn til Gammel Kærvej, idet der på samme tid blev anlagt en Ny Kærvej mellem Hobrovej og Gugvej. Denne åbnede i øvrigt mulighed for bydelen Kærby's opståen, idet de første huse på Davids Allé, opførtes omkring 1904, men det skete i den daværende Hasseris kommune.

Byggeforeningen "Fremtidshaab" gav i foråret 1902 Aalborg kommune tilbud om køb af et areal mellem Tvangsarbejdsanstalten og Aalborg Aktiebryggeri. Der var betænkelighed i byrådet. Foreningen ville bygge 25 dobbelthuse med kvistetage ... 50 ens huse ved byens indfaldsvej... Ville de ikke komme til at ligne en engelsk kulmineby? Men salget af arealet blev godkendt af indenrigsministeriet i juni samme år.

Der blev bygget meget hurtigt, og de fleste familier kunne flytte ind inden årets udgang. Noget af en udvandring har det været, at flytte så langt uden for byen. Et lille hundrede familier har det drejet sig om, da der i princippet var to lejligheder i hvert halv-hus. Ejere såvel som lejere måtte høre på megen spot fra folk, der ikke havde modet til at forlade byens smalle gader, eller som havde mistet huslejeindtægter. Projektet blev døbt "Fremtidshaab", men det fortælles, at der ved husenes indvielse blev budt på en forfriskning ude på pladsen. Herefter gik håndværkere og aktionærer ind til byen for at nyde en bedre middag.

Journalisterne, der havde dækket begivenheden, blev ikke indbudt. De måtte nøjes med det lette traktement i de landlige omgivelser, og følte sig vist en smule forurettede. I hvert fald erklærede samtlige byens aviser næste dag, at de nye huse var så lidt kønne, at kvarteret burde hedde Grimsby...!

Kvarteret med det engelske øgenavn lå ved sydsiden af Sofiendalsvej (Mølleparkvej efter 1947), ved Hobrovej og på begge sider af Ørstedsvej. Bortset fra en halv snes huse ved denne vejs sydside og Hobrovej er den lille by nu forsvundet i forbindelse med sygehusets udvidelsesplaner. "Pionerbyen" fik dog hurtigt genboer, idet individuelt villabyggeri allerede fra 1900 bredte sig sydover fra Kærlundsmarken. Kærlundsvej og Rømersvej blev navngivet i 1902, og gradvist fyldtes området mellem de to kærveje øst for Hobrovej. -----

Fortsættes side 11.

Program for foråret 2015

Skipperens Erindringsværksted starter medlemsmøderne den 16/1-2015.

På aktivitetscentret kan der købes kaffe og the m.m., som indtages i kantinen fra kl. 9.30-10.00, hvorefter det ordinære medlemsmøde afholdes i Altanstuen fra kl. 10-12.

- 16/1 : Temamøde/Maling af depotrum.
- 30/1 : Temamøde/Indvielse af depotrum.
- 13/2 : Temamøde og færdiggørelse af blad.
- 27/2 : Besøg af Vestbyens Erindringsværksted.
- 13/3 : Temamøde.
- 24/3 : Generalforsamling (University College Nordjylland).
- 27/3 : Besøg i Huset, Hasserisgade.
- 10/4 : Temamøde.
- 24/4 : Besøg Almenkirkegården. - v/Knud Johansen.
- 8/5 : Temamøde.
- 22/5: Besøg Veteranbanen "Limfjordsbanen"
- 5/6 : "Grundlovsmøde"
- 19/6 : Temamøde.

Herefter holdes der sommerferie med opstart til efteråret efter nærmere aftale.

Har du brug for yderligere oplysninger eller hjælp til transporten, så kontakt Gert Kristensen, tlf. 28 88 89 69.

Husk betaling af årskontingent kr. 50,00 på konto 9280 4574289225 eller til formanden inden d. 2. marts 2015.

Set og Sket i 2014:

Den 25/3 var Erindringsværkstedet på besøg på Vandværks-museet, som bød på kaffe, foredrag, film og en interessant guidet rundvisning.

Den 11/4 gik turen til Aalborg Tårnet. Vejret var fint så vi kunne rigtig nyde udsigten over hele byen og det spirende forår i skoven

Den 9/5 besøgte vi Kirkens Korshærs Herberg på Forchammersvej. Over kaffen fik vi fortalt Herbergets historie og visioner.

Den 10/5 var Erindringsværkstedet repræsenteret da Skipper Samrådet afholdt Skipperdag på Skippertorvet.

Erindringsværkstedet blev inviteret en tur i Zoo d. 5/9 hvor vi blev informeret om zoo's historie, fremtidsplaner og deres medvirken i avlsarbejdet indenfor truede dyrearter. Mange erindringer fra medlemmerne blev fortalt

Den 10/10 besøgte vi Boligforeningen Bakkebo's afd. 2 på Granlien. Vi fik kaffe i selskabslokalerne og formanden fortalte om områdets spændende forhistorie og bebyggelsens tilblivelse.

Skipperens Erindringsværksted

Indkaldelse til Generalforsamling
Tirsdag d. 24. marts 2015 kl. 19:00 - ca. 21:30.

Mødested: University College Nordjylland, Hobrovej 85, Aalborg.

Dagsorden:

1. Valg af dirigent
2. Årsberetning
3. Årsregnskab
4. Indkomne forslag
5. Budget 2015/2016 (herunder fastsættelse af kontingent)
6. Valg af 3 bestyrelsesmedlemmer.
(Gert Kristensen, Per Anker Christensen, Villy Borregaard)
7. Valg af 2 suppleanter til bestyrelsen.
8. Valg af 2 revisorer.
9. Eventuelt.

Der vil blive serveret øl og sodavand til mødet.

Efter generalforsamlingen vil der blive holdt et lokalhistorisk lysbillede foredrag af Kjeld Djernø om "FLYTTEDE HUSE":

"Langt de fleste af de bindingsværkshuse, der prægede Aalborgs gader frem til forrige århundredeskiftet, er forsvundet til fordel for gadegennembrud og mere tidsvarende bygninger. En del af dem står tilbage, hvor de blev bygget, nogle (12 stk.) blev genopført i Aarhus, men der fandtes også plads til nogle få her i byen. Vi vil på lysbillederne se disse i deres oprindelige miljø – hvad de lå i vejen for, og hvor de senere kom til at ligge."

Har du brug for hjælp til transporten, så kontakt Gert Kristensen, tlf. 28 88 89 69.

Fortsat fra side 6.

Kommunens gamle grusgrav under Skovbakkens østskrænt var efterhånden blevet udtømt, og i 1905 blev den udlagt som offentlig sportsplads og isbane. Den er gennem tiden blevet flittigt benyttet af hele Aalborg befolkning, og så stærkt udviklet at den i dag beskrives som landets smukkeste atletikstadion.

Aalborg amt og byen opgav sygehusfællesskabet inde i Urbansgade, og Amtssygehuset ved Hobrovej kunne indvies i april 1911. Og herude i det landlige miljø byggede Aalborg kommune i 1915 sit tuberkulosehospital ved Sofiendalsvej (Mølleparkvej) oppe bag Tvangsarbejdsanstalten.

Helbredelsen af TB-patienter var tæt forbundet med rigeligt sollys og megen frisk luft.

I mellemtiden var der blevet anlagt et villakvarter som en afsondret enklave et godt stykke syd for bryggeriet.

Ole Kjærvej og Oberst Myhresvej blev i 1913 opkaldt efter disse plantningssagens foregangsmænd.

Byrådets mark- og vejudvalg offentliggjorde i januar 1919 dets plan for Vestermarkens bebyggelse.

Der var tale om det ca. 50 tdr. land store område, der afgrænses af Bejsebakken i syd, Hobrovej i øst, Sofiendalsvej (Mølleparkvej) i nord og kommunegrænsen til Hasseris i vest.

Planen beskrev et villakvarter.

Der var indtegnet en ret bred vej vis-a-vis Ny Kærvej (Vestre Alle; navnet er fra 1921), der i slyngninger – af hensyn til terrænet – går gennem hele arealet til Stolpedalen ved grænsen til Hasseris jorder.

Desuden skulle der bygges en stor skole mellem Frederik Obelsvej og Bejsebakkevej samt flere hospitaler ved de eksisterende.

Det skabte debat og protester.

Aalborg Stiftstidende 9. marts samme år: "Må vi være fri for at faa kvarteret ødelagt med flere Hospitaler og Skoler".

Journalisten fortsætter: "Hvorfor skal alle Hospitalerne dynges op paa vor smukke Skovbakke, vort Udflugtssted? Hvorfor skal en stor larmende Skole lægges midt ind i et Villakvarter?"

Der er Plads nok vestude i Byen til Hospital, der er Plads til Skole ved Ny- eller Gammel Kærvej".

Hobrovejens Skole kom til at ligge ved Ny Kærvej, hvor den indviedes i 1931.

"Vestude i byen" skal forstås som Reberbansgade. Altså en udvidelse af det eksisterende kommunehospital (nuv. Sygehus Nord). Modstanden mod den fremlagte plan forhindrede i øvrigt opførelsen af et epidemihospital nord for Tuberkulosehospitalet (der, hvor Søster Kathinkas Hus blev indviet i 1945) samt reservation af plads til et stort kommunehospital på arealet, hvor Aalborg Zoo blev åbnet i 1935.

Når udvalgets plan delvis lod sig ødelægge, skyldtes det hensynet til Aalborgs tilbagevendende problem med, at for mange af byens borgere byggede deres villaer i skattely uden for kommunegrænsen.

Tænk hvilket senere besvær det kunne have sparet, hvis kommunehospitalet dengang var blevet placeret i nærheden af Amtssygehuset...

Den bolignød samfundet oplevede i kølvandet på 1. verdenskrig nødvendiggjorde at Aalborg kommune måtte bygge "øen" ved Aron Jacobsensvej, for også her at skaffe husvilde familier tag over hovedet. Meget mere fik de ikke i første omgang, idet placeringen dengang var i meget lang afstand fra gas- og el-ledninger.

Det var så langt ude, at Sagfører E. Gundorfs store naturgrund blev kaldt "Verdens Ende". Og først da den i 1941 og -42 blev bebygget med de kommunale aldersrenteboliger Gundorslund, blev der etableret normal forsyning til "Øen". (Billedet)

Et planlagt villakvarter på Granlien blev aldrig til noget, fordi den tyske besættelsesmagt i 1940 beslaglagde området til en stor militærlejr. Værnemagten fandt det yderst bekvemt, at vejen allerede var delvis anlagt og kloakeret. Efter krigen husede lejren østeuropæiske flygtninge helt frem til 1949.

Endnu engang blev bolignøden et næsten uoverskueligt problem. Og nu tog boligselskaberne fat på at bygge moderne boliger i massevis. Aalborg kommune havde i 1950 fået indlemmet Nørre Tranders kommune, og samtidig blev de sydlige grænser til Hasseris flyttet ca. 1 km sydpå, hvilket hjalp en smule på den indeklemte situation, Aalborg i årevis havde lidt under.

På Valmuemarken anlagdes vejen af samme navn, (billedet)

Firkløvervej og Kornblomstvej allerede i 1938. Det skete som kommunalt beskæftigelsesarbejde, men først omkring 1950 skød de første villaer op herude.

Hobrovejkvarteret udbyggedes yderligere med Boligselskabet Mariendals rækkehuskvarter, Sønderparken, Bakkebos Afd. 2 med rækkehuse og blokke på Granlien, bolig- og forretningskomplekset "Skipperen", der alle stod færdig i 1955. Oppe ved Kornblomstvej byggede Boligselskaberne Østparkeren og Aalborglund sine store boligkomplekser i samme tidsrum.

Ekspllosionen i byggeriet og den tilsvarende stigning i indbyggertallet krævede en udbygning af kvarterets servicefaciliteter.

Således fik Hobrovejens Skole en kraftig udvidelse i 1955-56, og Det nordjyske Landsbibliotek åbnede sin sydlige filial i "Skipperen"s splinternye lokaler den 2. december 1955.

Kjeld Djernø.

Vil du også ha' din egen personlige rådgiver?

Så ring nu på **98 70 43 00**
eller kig forbi afdelingen på Vestre Alle.

NØRRESUNDBY BANK · Vestre Alle · 9000 Aalborg · Tel. 98 70 43 00 · www.noerresundbybank.dk

Skipper Samrådet – Dit lokale talerør.

Skipper Samrådet, der repræsenterer et område med ca. 10.000 indbyggere, ser som sin vigtigste opgave at gøre kvarteret omkring Skipperen til et attraktivt bosætningsområde for både unge og ældre, ligesom det er samrådets ønske at samle hele områdets identitet omkring Skipperen.

Du kan læse mere om Skipper Samrådet på www.skippersamraadet.dk